

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Utku Çakırözer

Eskişehir Milletvekili

İmar Barışı adıyla “kaçak yapılaşma affı” 18 Mayıs 2018 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Torba yasa ile yürürlüğe girmiştir. 6 Haziran 2018 tarihinde “Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul ve Esaslar yayımlanmış, 9 Haziran 2018 tarihiyle de af başvuruları başlamıştır. Türkiye’de yapı stokunun %60’nın kaçak olduğu, 13 milyon ruhsatsız yapıyı etkileyen bu düzenleme ile 31 Aralık 2017 tarihinden önce ruhsatsız veya ruhsat eklerine aykırı olarak yapılmış yapılar için 31 Ekim 2018 tarihine kadar başvuru yapılması halinde, yıkım kararının ve tahsil edilmeyen idari para cezalarının iptal edilmesi düzenlenmiştir.

Cumhuriyet döneminden bu yana 14 kez imar affı düzenlemesi yapılmıştır. Bu kapsamda herhangi bir denetime tabi tutulmaksızın ruhsat verilen kaçak binaların hem içinde yaşayanlar hem de çevreleri için ciddi tehlike oluşturduğu, yaşanan birçok acı deneyimle görülmüştür. Hicret Apartmanı, Zümrüt apartmanı depreme gerek kalmadan yıkılan ve onlarca cana mal olan örneklerdir. Bu durumun son örneği İstanbul Beyoğlu Sütlüce’de bulunan 4 katlı binanın çökmesi ile yaşanmıştır. Ruhsat ve iskânı olmayan kaçak bir yapı olduğu belirtilen binanın, yanında bulunan inşaatın temel kazısı sırasında yaşanan toprak kayması nedeniyle yıkıldığı belirtilmiştir. Binanın imar affından yararlanmak için imar barışı kapsamında başvuru yaptığı da iddialar arasında yer almaktadır. Bununla birlikte geçtiğimiz günlerde yapı ruhsatlarından mühendislerin imzalarının çıkarılmasına yönelik yapılan düzenleme ile mühendisler yapı sürecinden tamamen uzaklaştırılmıştır. Mühendislerin imza yetkisinin elinden alınması, yetki ve yetkinliklerinin kullanmasının da önüne geçmiştir. Bu durum bu tarz binaların meslek odalarının denetiminden kaçırılmasıyla sonuçlanmış, imar affı uygulaması konusunda mühendislerin yetki ve yetkinliklerinden yararlanılmamasının ileride daha büyük facialara davetiye çıkaracağı kaygısını ortaya çıkarmıştır.

Meslek odaları ve uzmanlar imar affının vatandaşların can ve mal güvenliğini tehdit ettiği konusunda ciddi uyarılarda bulunmakta, birçok kaçak yapının depreme ve afete karşı dayanıklı olmadığını, affın çıktığı andan itibaren binalara kaçak kat ve ilaveler yapıldığını, kamu arazileri üzerinde kaçak yapılaşmanın arttığını, yapıların çoğunun dere yatakları, tarım

arazileri, içme suyu havzaları, doğal, arkeolojik ve sit alanları üzerinde olduğunu, birçoğunun çökme riski taşıdığını, yeterli mühendislik hizmeti alınmadığı için risk oluşturan bu binaların devlet eliyle meşrulaştırıldığına dikkat çekmektedirler. İmar affı kapsamında kamusal ve doğal değerleri hedef alan, herhangi bir kapsamlı, bilimsel araştırmaya dayalı plan kararına dayanmayan bu yapıların yasal hale getirildiğini belirten meslek odaları, kaçak yapıların yasallaştırılmasının devlet eli ile plansız mekânsal gelişimin teşvik edildiğine vurgu yapmaktadırlar.

Bu bağlamda;

1. İstanbul Beyoğlu Sütlüce'de çöken yapının iskânsız ve ruhsatsız olduğu belirtilmektedir. Söz konusu bina için imar affı için başvuru yapıldığı iddia edilmektedir. Bu bina için yapılan başvuru nasıl sonuçlandırılmıştır? Bu ve benzeri binalar için imar affı başvurularında hangi denetimler yapılmaktadır? Denetim yapılıyorsa kimler aracılığı ile yapılmaktadır? Söz konusu denetimler için mühendislerin yetki ve yetkinliklerine başvurulmakta mıdır?
2. Türkiye genelinde ve Eskişehir'de iskânı ve ruhsatı olmayan kaç tane konut bulunmaktadır? Bu konutlarda kaç insan yaşamaktadır?
3. İmar affı kapsamında 31 Aralık 2017 tarihinden bu yana Türkiye genelinde ve Eskişehir'de iskânsız ve ruhsatsız kaç yapı için başvuru yapılmıştır, bunlardan kaç olumlu kaç olumsuz olarak değerlendirilmiştir? Olumlu olarak değerlendirilenler hangi kriterlere göre imar affından yararlandırılmıştır?
4. Türkiye genelinde ve Eskişehir'de iskânsız ve ruhsatsız kaç bina riskli ve yüksek riskli kapsamındadır? Bu binaların kaç 31 Aralık 2017 tarihinden bu yana imar affından yararlandırılmıştır? Bu konuda nasıl bir denetim yapılmaktadır?
5. İnsanların can ve mal güvenliğinin korunması için ne gibi önlemler alınmaktadır?